

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Obchodní akademie, Chodov, Smetanova 738

Smetanova 738, 357 35 Chodov

Identifikátor školy: 600 009 891

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Sokolov, Heyrovského 1545, 356 05 Sokolov

Termín konání orientační inspekce: 3. - 9. května 2000

Čj.	052 159/2000-5053
Signatura	oe3ft202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika

Matematika je povinným všeobecně vzdělávacím předmětem ve všech ročnících studia, v závěrečném ročníku je jedna hodina koncipována jako cvičení, vždy s polovinou třídy. Vymezené hodinové dotace, stejně jako obsah učiva v jednotlivých ročnících, plně korespondují s odborným zaměřením školy a významem předmětu. Potenciálním zájemcům

o vysokoškolské studium je dána možnost přípravy k maturitní zkoušce, nicméně žáci z matematiky maturují výjimečně. Ročníkové tematické plány (časová rozvržení učiva) respektují náročnost učiva, dávají dostatek prostoru pro dostatečné procvičení a systematické opakování učiva a svědčí o celkově promyšlené koncepci výuky předmětu.

Náročný exaktní předmět momentálně vyučují dva zkušení vyučující, plně odborně i pedagogicky způsobilí, po všech stránkách velmi zodpovědným způsobem, s vysokou pracovní efektivitou a maximální snahou o co nejlepší výsledky svěřených tříd. Nutno ovšem poznamenat, že po odchodu problémového vyučujícího v průběhu letošního školního roku byl nucen převzít výuku matematiky v prvním ročníku zástupce ředitele školy. Vedení školy vnímá stávající řešení jako prozatímní.

Materiální podmínky výuky jsou na dobré úrovni a odpovídají postavení předmětu v učebním plánu školy. Aktuální modernizace se týká nové ediční řady učebnic a sbírek renomovaného nakladatelství Prometheus. Vyučující mají k dispozici zpětný projektor, žáci běžně pracují s kapesními kalkulačkami, na velmi dobré úrovni je estetický vzhled všech učeben. Psychohygienické zásady jsou respektovány jak vedením školy (zařazením matematiky do rozvrhu), tak vyučujícím v průběhu vyučovacích hodin (mj. pestrá nabídka různých činností a forem práce v hodinách).

Společným rysem hospitovaných hodin byla jejich velmi dobrá organizace, promyšlený scénář a vysoká pracovní efektivita. Dalšími pozitivními rysy byly srozumitelnost výkladu a praktické pojetí učiva. Z metodického hlediska bylo pojetí hodin velmi podobné, vyučující pracovali se žáky převážně frontálním způsobem, snažili se je maximálně aktivizovat v průběhu celé vyučovací hodiny, orientovali se na žádoucí pozitivní motivaci a hodnocení žáků. Zejména žáci vyšších ročníků se prezentovali celkově dobrými znalostmi, zaujala rovněž jejich pohotová a efektivní práce s kalkulačkou. V hodnocení žáků tradičně převažuje písemné zkoušení, četnost známek je dostatečná, klasifikace objektivně odráží kvality žáků v rámci třídy. Patřičný důraz je kladen na obsahovou i formální úroveň žákovských poznámek a předepsaných písemných prací. Důslednost vyučujících se odráží rovněž ve snaze učit žáky přesné a úplné formulaci svých úvah a jednotlivých kroků řešení, jak u tabule, tak ve svých poznámkách. Oba vyučující dávají přednost procvičování vlastních osvědčených postupů řešení (mimo jiné také z časových důvodů), před případnou náročnější variantou postupného korigování nápadů samotných žáků.

Komunikaci ve třídách charakterizuje vzájemný respekt, korektnost a taktnost, vyučující velmi dobře znají individuální možnosti svých žáků a snaží se, aby i průměrně nadaní žáci absolvovali hodiny bez nežádoucího stresu.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je velmi dobrá.

Výpočetní technika

Kvalitní výuku výpočetní techniky považuje vedení školy za prioritní koncepční záměr, což se promítá v mimořádně pečlivě promyšleném obsahu i rozsahu tohoto pro žáky velmi aktuálního a zajímavého předmětu, pojatého v přímé návaznosti na odborné předměty. Výuka je velmi dobře naplánována a organizována, počínaje ročníky, přes tematické celky až po jednotlivé hodiny, obsahově zahrnuje kompletní uživatelské aplikace velmi zdařilé nejnovější verze českého softwarového produktu „602proPC Suite“. Škola ho navíc získala za mimořádně lukrativních finančních podmínek.

Odborná i metodická kvalita výuky je dána ústřední dvojicí vyučujících, kteří tento předmět vyučují se zřejmým profesním entuziasmem a především velmi systematicky a efektivně. Stejně jako v matematice bylo, po odchodu problémového vyučujícího v průběhu školního roku, nuceno vedení školy pro jednu skupinu žáků třetího ročníku prozatím zajistit náhradního externího vyučujícího, zkušeného odborníka v oblasti výpočetní techniky, ovšem bez příslušné pedagogické a odborné způsobilosti.

Materiální podmínky výuky se neustále zlepšují po stránce technické (momentálně jsou ve škole tři počítačové učebny, jedna s nadstandardním moderním vybavením), velmi kvalitní tuzemské programové vybavení již bylo zmíněno. Každý žák má v odborné učebně své stálé pracoviště, průběžné výsledky své práce si archivuje, vyučující může prostřednictvím řídicího počítače sledovat výsledky a práci jednotlivých žáků v dané hodině i v delším časovém období. Velmi účelně a současně esteticky zdařile řešená ústřední odborná učebna je žákům k dispozici i nad rámec rozvrhu. Nejbližším koncepčním záměrem je rozšíření školní počítačové sítě do všech kabinetů a odborných učeben, což umožní využití výpočetní techniky ve všech předmětech a výrazné zkvalitnění vnitřního informačního systému školy. Kabinet výpočetní techniky disponuje širokou nabídkou odborných publikací, učebnic i učebních textů, včetně vlastních autorských prací. Psychohygienické podmínky výuky korespondují svou kvalitou s materiálními.

Hospitované hodiny byly vesměs velmi dobře připraveny, charakterizovala je promyšlená organizace, srozumitelnost a systematickост výkladu s důrazem na praktické pojetí učiva a maximální prostor pro aktivní práci jednotlivých žáků, včetně samostatné. Finální částí vyučovacích dvouhodin je řešení praktické aplikace na vykládané téma. Žáci úměrně s délkou studia, kromě zvýšeného zájmu o dění v hodině, prokazují rostoucí úroveň svých individuálních znalostí a dovedností. Součástí hodnocení předmětu je úspěšné zvládnutí rozsáhlejší samostatné žákovské práce, zpravidla vyžadující užitečný transfer vědomostí z dalších odborných předmětů.

Celkově optimální pracovní klima vyučovacích hodin je podmíněno vstřícným a přátelským způsobem komunikace vyučujících se žáky, při zachování potřebné náročnosti a efektivity vyučovacích hodin.

Kvalita vzdělávání v předmětu výpočetní technika je velmi dobrá.

Odborné předměty (ekonomika, ekonomická cvičení, účetnictví)

Časová dotace výuky sledovaných předmětů odpovídá platnému učebnímu plánu, učební osnovy jsou plněny. Na všechny hospitované hodiny byli vyučující pečlivě připraveni, stanovené výukové i výchovné cíle byly přiměřené věku i schopnostem žáků.

Personálně je výuka jmenovaných předmětů zajištěna pěti vyučujícími, z nichž čtyři jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí, jedna vyučující má pouze odbornou způsobilost.

Hospitované hodiny byly vyučovány v kmenových učebnách, které potřebám výuky plně vyhovují. Jako studijní materiály jsou využívány učebnice, platné zákonné normy a často

i vyučujícími připravené namnožené texty, schémata a tabulky. V některých hodinách byl účelně využit zpětný projektor. Organizace sledovaných vyučovacích hodin i využívané učební prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám.

Hospitované hodiny měly tradiční členění (opakování, výklad, shrnutí). Na základě rozdílné volby a účinného uplatnění metodických postupů se výrazně odlišovaly ve své efektivitě.

Produktivní hodiny nepostrádaly potřebnou dynamiku a aktivitu žáků. Množství předávaných nových informací odpovídalo náročnosti učiva a volené pracovní tempo bylo optimální. Nové jevy a pojmy byly vždy náležitě vysvětleny a řádně procvičeny. Prověření zpětné vazby bylo systematické a důsledné, na zjištěné skutečnosti vyučující reagovali odpovídajícím způsobem. Průběžným opakováním s uplatněním mezipředmětových vztahů byl postupně vytvářen a upevňován systém potřebných odborných znalostí. V procvičovacích hodinách výrazně převládala samostatná práce žáků. Aplikační úlohy byly voleny s ohledem na záměr upevnit a prohloubit profesní znalosti a dovednosti žáků.

V méně efektivních hodinách byla aktivita žáků navozována s nižší účinností, často převažoval projev vyučujícího. Prověřování zpětné vazby bylo prováděno formou dotazů zaměřených především na pamětní zvládnutí učiva. Většinou chyběly problémově zadávané úkoly, které by vedly žáky k úvaze a samostatnému vyvození závěrů. Rovněž kontrola činnosti žáků často postrádala potřebnou důslednost.

Učebnice a ostatní učební pomůcky byly ve všech sledovaných hodinách využity účelně.

Nejčastěji byli žáci motivováni aktualizací učiva. Motivace pochvalou a povzbuzením nebyla častým jevem. Výkony žáků byly většinou kontrolovány, ale nedůsledně hodnoceny. Klasifikace žáků byla zveřejněna, často však postrádala výstižné zdůvodnění. Prakticky ve všech případech navazovalo zkoušení na probírané učivo. Formulace otázek nesměřovala vždy k prověření vztahů a souvislostí, v některých případech umožňovala zjistit pouze pamětní zvládnutí učiva. Efektivitu některých hodin negativně ovlivnila i velmi nízká náročnost vyučující na znalosti a dovednosti žáků.

Vzájemná komunikace je bezproblémová. Vyučující připouštějí různost názorů, umožňují diskusi. V naprosté většině případů je však iniciátorem diskuse učitel. Důsledná snaha vyučujících vedoucí k rozvoji komunikativních schopností žáků se vyskytla jen v některých hodinách.

Kvalita vzdělávání v ekonomice, ekonomických cvičeních a účetnictví je celkově hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice, výpočetní technice, ekonomice a účetnictví

Plánování a příprava sledovaných předmětů jsou na velmi dobré úrovni, pro výuku jsou vytvořeny dobré materiální i personální podmínky, pro výpočetní techniku již nyní dokonce velmi dobré. Metody a formy práce jsou většinou tradiční, nicméně efektivní a účelné, v matematice a výpočetní technice je kladen důraz na rozvoj logického myšlení a aplikačních schopností žáků, v ekonomice a účetnictví dominuje praktické pojetí výuky s přímou vazbou na zvládnutí příslušných počítačových programových aplikací. Motivace a hodnocení jsou v matematice a výpočetní technice na velmi dobré úrovni, v ekonomice a účetnictví celkově na dobré úrovni. Všechny sledované předměty charakterizuje velmi dobrá úroveň komunikace a příznivé pracovní klima ve třídách.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy zpracoval koncepci rozvoje školy pro léta 1997 až 2000. V tomto dokumentu jsou charakterizovány záměry v oblasti studijního zaměření (zřídit obor zaměřený na pojišťovnictví či celnictví), stabilizace pedagogického sboru, spolupráce se zahraničím apod. Většinu záměrů (s výjimkou zřízení nových oborů) se vedení školy podařilo naplnit, především v oblasti vedení žáků k samostatné tvůrčí činnosti (středoškolská odborná činnost, soutěže, olympiády) – žáci se těchto akcí zúčastňují pod vedením učitelů a dosahují zde poměrně významných úspěchů (přední místa v soutěžích v psaní na stroji, postup žáků do okresního kola SOČ). Daří se zlepšovat i vybavenost školy (cizí jazyky, modernizace výpočetní techniky). Z uvedených koncepčních záměrů vychází Plán práce školy pro školní rok 1999/2000. Obsahuje především organizační záležitosti, personální zajištění, plán akcí a porad. Úkoly jsou formulovány obecně, plán nestanovuje nástroje konkrétního plnění ani jmenovitou odpovědnost. Ty jsou vymezovány v podrobnějších měsíčních plánech.

Plnění plánu je pravidelně vyhodnocováno vedením školy na poradách.

Plánování výuky vychází z učebních plánů všech ročníků, které ředitel školy zpracoval v souladu se schválenými učebními dokumenty na celou dobu studia. Podle platných učebních osnov jsou zpracovány tematické plány všech předmětů. Tuto činnost koordinují předsedové předmětových komisí, kteří pravidelně předkládají vedení školy zprávy o stavu plnění tematických plánů i o změnách v obsahu učiva v rámci povolených úprav.

Plánování je účinným nástrojem řízení školy, hodnoceno je jako velmi dobré.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel (ve funkci je od roku 1996) a jeho statutární zástupce. Kompetence obou řídicích pracovníků jsou písemně vymezeny, zástupce řídí činnosti zejména na pedagogickém úseku školy. Ve zvlášť stanovených případech se rozhodování ředitele opírá i o názor třídních učitelů a protidrogového preventisty.

Chod školy se řídí organizačním řádem, ten stanovuje pracovní náplně a kompetence učitelů, jmenovaných do interních funkcí. Vnitřní řád pro zaměstnance vychází z platných předpisů a jeho ustanovení jsou upravena pro konkrétní podmínky školy. Školní řád pro žáky obsahuje všeobecná ustanovení, povinnosti žáků, organizační záležitosti a pravidla pro hodnocení a klasifikaci. Všechna ustanovení jsou v souladu se školskými předpisy. Školní řád neurčuje podíl žáků na životě školy, nejsou zde zmíněna práva žáků.

Důležitou složkou organizační struktury školy jsou předmětové komise, ty jsou ustaveny čtyři (cizí jazyky, ekonomické předměty, všeobecně vzdělávací předměty a komise zahrnující přírodovědné předměty, výpočetní techniku a předměty grafické). Kromě koordinace výuky navrhuje předsedové těchto komisí personální obsazení jednotlivých předmětů, organizují a dokumentují různé akce a soutěže, zajišťují ukázkové hodiny a vzájemné hospitace členů pedagogického sboru, zodpovídají za vypracování návrhu maturitních témat a písemných přijímacích zkoušek. Ve své komisi provádějí analýzy prospěchu žáků a podávají písemné zprávy řediteli školy.

Zásady informačního systému školy jsou písemně stanoveny. Vnitřní informace jsou přenášeny především pomocí pravidelných porad. Každý týden se vedení schází k vlastní poradě, výstupem je podrobný plán práce na další období a tzv. provozní deník, do kterého se zapisují změny v organizaci, zastupování chybějících učitelů a aktuální informace. Vždy jedno

vyhotovení provozního deníku mají k dispozici žáci i učitelé. Zpravidla jednou za měsíc se koná provozní porada všech učitelů, zde je kontrolováno plnění plánu práce, stanovovány konkrétní úkoly, oznamovány operativní informace apod. Pedagogická rada se schází šestkrát ročně, čtyřikrát do roka řeší klasifikaci žáků, první porada je zahajovací a závěrečná hodnotí uplynulý školní rok. Ze všech porad jsou pořizovány zápisy, ty mají zejména v případě provozních porad velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Vnější informační systém je vytvořen s ohledem na zájmy rodičů a zákonných zástupců žáků, třídní schůzky se konají dvakrát ročně, v případě problémů zve škola rodiče k osobnímu jednání, prospěch i kázeňské přestupky jsou oznamovány písemně.

Škola se prezentuje na veřejnosti pravidelnou účastí na výstavách škol, pořádá dny otevřených dveří, každoročně se koná školní akademie. Úspěšná je prezentace v médiích - vytvořeny jsou vlastní informační stránky na internetu, v regionálním tisku jsou uveřejňovány zprávy ze života školy.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu se školskými předpisy, písemnosti mají velmi dobrou obsahovou úroveň, drobné formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Organizační struktura školy plně vyhovuje velikosti i zaměření školy, jako velmi pozitivní hodnotí inspekce práci předmětových komisí. Přenos informací je směrem k pracovníkům, žákům i rodičům kvalitně zajištěn.

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole pracuje 19 pedagogů včetně vedení školy, z toho 14 je odborně a pedagogicky způsobilých pro tento typ školy.

Ředitel vytvořil dostatečný prostor pro pracovní realizaci členů pedagogického sboru, deleguje na konkrétní pracovníky řadu činností a pravomocí (protidrogový preventista, bezpečnostní a požární technik, pracovník zodpovědný za vedení a organizaci středoškolské odborné činnosti). Učitelé jsou jmenovitě odpovědní za sbírky pomůcek pro jednotlivé předměty. Předsedové předmětových komisí mají řadu pravomocí, jak bylo uvedeno výše. Pro finanční ohodnocení všech činností nad rámec vyučovací povinnosti jsou písemně zpracována a zveřejněna podrobná kritéria.

Vedení školy věnuje velmi dobrou péči začínajícím učitelům, vždy je písemně pověřen pracovník, který se těmto kolegům věnuje po stránce metodické a zajišťuje předávání pedagogických a odborných zkušeností.

Další vzdělávání učitelů je organizováno zejména pro odborné předměty a cizí jazyky prostřednictvím účasti v kurzech; k dispozici je dobře vybavená učitelská knihovna.

Delegováním pravomocí v jednotlivých oblastech života školy na jednotlivé učitele a zajištěním jejich dalšího vzdělávání ředitel školy dostatečně motivuje pracovníky k práci nad rámec vyučovací povinnosti.

Oblast vedení a motivování je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má zpracován podrobný Plán vnitřní kontroly. Hlavním nástrojem sledování úrovně výuky je hospitační činnost. Tu vykonávají ředitel, jeho zástupce a předsedové předmětových komisí. Návštěvy v hodinách jsou nadprůměrně četné, jsou z nich pořizovány konkrétní a věcné záznamy. Hospitující se zaměřují na obecné i tematicky zaměřené jevy, výsledky a závěry jsou vždy projednány s navštíveným učitelem.

Výsledky výuky jsou sledovány pomocí pravidelně zadávaných testů ze všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů. Pro hodnocení a klasifikaci žáků je zpracován vnitřní dokument (v souladu se školskými předpisy), ten pravidla daná vyhláškou zpřesňuje a konkretizuje pro podmínky tohoto typu studia, stanoví i pravidla pro získávání podkladů pro klasifikaci žáka. Prospěch žáků je pravidelně analyzován a srovnáván s předchozím obdobím.

Vedení školy sleduje i další činnosti (úroveň pedagogické dokumentace, činnost předmětových komisí, průběh zájmové činnosti apod.). Velký prostor je věnován kontrole všech činností na ekonomickém a provozním úseku školy.

Ředitel školy vytvořil kontrolní systém, který mu umožňuje sledovat úroveň výuky i její výsledky. Velmi dobrá úroveň dokumentace i kvalita vzdělávání, zjištěná inspekcí, svědčí o účinnosti kontrolních mechanismů.

Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel školy dává ve svém stylu řízení přednost týmové spolupráci. Způsob plánování, vytvořená organizační struktura, kvalitní informační systém spolu s účinnou kontrolou všech činností tvoří znaky kvalitního řízení školy.

Kvalita řízení je velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávací program

Ve škole je vyučován studijní obor 63 - 41 - M/004 Ekonomika a podnikání - obchodní akademie, studium denní, s délkou studia čtyři roky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29. 026/99-21, ze dne 28. září 1999;
- třídní výkazy všech tříd;
- třídní knihy navštívených tříd;
- kniha úrazů;
- jmenování a pověření pracovníků do interních funkcí ve škole;
- kritéria hodnocení učitelů, kritéria pro poskytování osobních příplatků a odměn;
- vnitřní platový předpis;
- popis pracovní náplně zástupce ředitele;
- vnitřní řád školy (pro zaměstnance);
- školní řád (pro žáky);
- koncepce rozvoje OA Chodov;
- plán práce školy na školní rok 1999/2000;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/99;
- informační systém školy;

- organizační řád;
- plán vnitřní kontroly;
- hodnocení a klasifikace žáků Obchodní akademie Chodov;
- hospitační záznamy vedení školy a předsedů PK.

ZÁVĚR

Posouzením sledovaných činností byla vymezena výrazná

Pozitiva

- progresivní koncepce rozvoje výpočetní techniky s důrazem na její maximální využití nejen ve výuce, ale také v řídicím a informačním systému školy
- organizování kursů výpočetní techniky pro učitelskou veřejnost
- týmový způsob řízení školy s delegováním pravomocí na pracovníky
- účinný kontrolní systém

Škola má vytvořeny velmi dobré podmínky pro realizaci schválených učebních dokumentů. Inspekce hodnotila výuku matematiky, výpočetní techniky a některých odborných předmětů. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově velmi dobrá.

Řízení školy je velmi dobré.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Celkově je činnost školy ve sledovaných oblastech velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Šafránek
Členové týmu	Mgr. Jiří Matoušek
	Mgr. Zdenka Spalová

V Karlových Varech dne 30. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .2. června 2000.....

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Valentin Cenov

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Sokolov	19. června 2000	171/2000
Zřizovatel MŠMT ČR	19. června 2000	172/2000

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány